

סיכונים

ואם השיפוצניק יפול, מי ישא בא?

החורף הקדים לבוא השנה, מלווה בסערה של ממש. רוחות חזקות, כדורי ברד גדולים וכמויות גשם גדולות במיוחד. ברחבי הארץ נרשמו נזקים של ממש, כולל קריסת עצים, מנופים וקירות. גם בבניין בו מתגורר ז' מבני ברק, גג הרעפים נפגע מנזקי הסופה. הוא חיפש ואף מצא - איש מקצוע שיתקן את הנזקים. אלא שברגע האחרון, נרתע והיסס - ולא בגלל שמדובר בפלסטיני מהשטחים. "אני צריך פועל שיעלה למעלה לסדר ולקשור את הרעפים, זאת עבודה של 200 שקל לחצי שעה - שעה בסך הכל, אבל פתאום חשבתי על מה שעלול לקרות אם הפועל ייפול וייפגע. מי יצטרך לשאת באחריות? ואם הוא יתבע אותי? מישהו מבטח אותה? וכי נטרפה דעתו, שאני הולך לקחת כאלה סיכונים בשביל עבודה חד פעמית? !?"

לדברי ז', הוא בירר עם הפועל האם יש לו אישור עבודה, והאם הוא מבוטח במקרה של תאונת עבודה. "הפועל צחק ואמר לי שהוא מצוייד באישור, ושלא אדאג. האם זה יעזור להחתיים אותו שהוא משחרר אותי מכל מחוייבות במקרה שיקרה משהו? האם הוא נחשב עובד שלי? מה אני אמור לעשות כדי לבטח את עצמי?"

המקרה של ז', בעצם, אינו יוצא דופן. הזמנתם שיפוצניק לצבוע את הבית או לסתום חלון? הבאתם אינסטלטור לפתוח סתימה, או חשמלאי לתקן קצר? ואם חלילה האינסטלטור יחליק על הרצפה הרטובה, החשמלאי יחטוף זרם והשיפוצניק יפול מהסולם? וועדי בתים, כדאי לציין, נמצאים במקום

טוב ברשימת הדאגות - הם הרי מעסיקים מנקה, גנן ושאר עובדים. לא זו בלבד, אלא שלא ניתן לטעון שמדובר בעבודה חד פעמית - הם הרי משלמים להם תשלום חודשי קבוע. וכבר שמענו מגוון סיפורים אודות אדם שביקר ידיד, נפל בחדר המדרגות ותבע את וועד הבית... מה עושים? פנינו לעורך דין המומחה בתחום נזיקין, על מנת לבדוק את הסוגיה שעשויה להיות יומיומית עבור כל אחד מאיתנו.

עו"ד עמיקם חרל"פ, מומחה לדיני נזיקין ממשרד עמיקם חרל"פ ושות', משיב: "יש להבחין בין נושא דיני עבודה לבין החיוב בדיני הנזיקין. אדם המזמין שיפוצניק לביתו, אינו נחשב כ"מעסיק" מבחינת דיני עבודה, דהיינו, אינו מוציא לעובד תלוש שכר וחייב בחובות המוטלות על מעסיק, שכן לרוב השיפוצניק אינו קבלן עצמאי, עוסק מורשה, המוציא חשבונית בגין השכר שמקבל.

אולם מבחינת דיני הנזיקין, מזמין השיפוץ - בעל הדירה, הינו מזמין העבודה בדרך כלל ומבחינה זו הוא חב באחריות נזיקית כלפי מי שמגיע לעבוד אצלו וצריך לדאוג לסביבת עבודה בטוחה ולא מסוכנת.

במידה וארעה תאונת עבודה, צריך לבחון כל מקרה לגופו ולבדוק את נסיבותיו. אחריות המזמין, בעל הבית, תהיה במידה והיתה רשלנות שלו. לדוגמא, אם נתן לשיפוצניק לעלות לגג, כאשר ידע שהרעפים עלולים לקרוס, או שהיה צורך לבצע בדיקות מוקדמות שלא נעשו וכדו'. עם זאת, סביר להניח שבמקרים אלו, ביהמ"ש יטיל רשלנות תורמת משמעותית על

תקשורת

דמגוגיה, הסתה או סתם בורות

- לפחות תסקרו אותנו, באותה רמת מקצועיות כפי שהייתם מסקרים שבט ילידים או קבוצת שימפנזים בג'ונגל!

חדשות בריאות

לראשונה בעולם החרדי: פשקוויל הקורא להיבדק לסרטן

לאתמיד הם משמיצים אותנו. לפעמים הם רק משקיפים על חיינו, כאילו היינו שבט ילידים מפפואה גינאה, או זן בלתי מוכר של שימפנזים בג'ונגל. אלא שכלי תקשורת שדורשים מעצמם רמה מיני-מלית של מקצוענות בכתיבה נוסח נשיונל, מתירים לעצמם הכל כשמדובר בון הקרוי חרדים. באחרונה, התפעם אחד מאתרי התקשורת הפופולרי ביותר במדינה, מפלא-טבע נדיר: "לראשונה בעולם החרדי: פשקוויל הקורא להיבדק לסרטן בנשים".

יו, תארו לעצמכם איזה פלא, החרדים הפרימיטיביים, אלה שמדירים מילים מסויימות מהעיתונים שלהם, קוראים לנשים לעשות בדיקות לגילוי מוקדם של סרטן. מאחורי הפשקוויל הפלאי הזה, עומד אירגון דמוי-חרדי שקורא לעצמו "ובכותן". ראשות הארגון סיפרו בזעזוע לתקשורת כי החליטו לצאת בקמפיין לאחר ש"הרבנים במגור החרדי לא עושים שום צעד לעודד את הבדיקות האלה כדי לא לדבר על נושאים כאלה". עוד טענו כי לפי נתוני האגודה למלחמה בסרטן, "נשים חרדיות מתות יותר מסרטן בנשים בגלל הגילוי המאוחר של המחלה". סוף ציטוט.

למקרא השורות הללו התקשינו להחליט - האם בדיווח הזה גלומות דמגוגיה צינית, הסתה מרושעת או סתם בורות מהסוג שאפילו אלה שלא למדו ליבה לא ניחנו בה. ואיך זה שצורך אחראי כלשהו, לא טרח לבדוק אם יש למצער שורה אחת נכונה בדיווח השקרי הזה?!

"לראשונה בעולם החרדי נשים נקראות לעבור בדיקות לגילוי מוקדם"? למה שלא תעלעלו בגליונות יתד נאמן לאורך העשור או שני העשורים האחרונים ויותר, ותגלו דיווחים שוטפים בנושא כולל פירסום ההמלצות לביצוע בדיקות אלו? למה שלא תקדישו דקותיים לחיפוש קצרצר, שיניב קריאה פומבית של גדולי פוסקי ההלכה, כבר מלפני שנים, הקוראים לנשות ישראל לעבור בדיקות ממוגרפיה? (הרבנים, רק דרך אגב, היו גם החלוצים לצאת בקריאה לציבור לעבור קולונוסקופיה החל מגיל 50).

ונעבור לנתונים כביכול. נשים חרדיות מתות יותר מסרטן בגלל גילוי מאוחר? שקר וכזב. וזה אפילו לא שקר חדש: האגודה למלחמה בסרטן, בתגובה לפירסומים שקריים מסוג זה שהתבססו כביכול על נתונים, פירסמה הודעה רשמית ב-2014 ובה הוצגו שיעורי ההיענות של נשים לביצוע ממוגרפיה - עם הבדלים קטנים בלבד בהיענות בין החילוניות לחרדיות. זאת על פי מימצאי מחקר מקיף. יתר על כן. באותו מחקר, כך ממשכה האגודה למלחמה בסרטן וקובעת: נמצא כי "שיעורי התחלואה בסרטן בנשים באוכלוסיה החרדית היו נמוכים באופן משמעותי בהשוואה לשיעורי המחלה באוכלוסיה החילונית". אז לבוא ולמחזר כזבים והעיקר לשפוך בוץ על הציבור החרדי? במילה אחת: תחבישו!

שוק

תגלית: העגלה מתקפלת כלפי חוץ

מירושלים, שרכשו עגלת תינוקות אירופית יוקרתית, הבינו מלכתחילה שהם משלמים מחיר יקר עבור היוקרה - אך לא היו מודעים לכך שהמחיר אינו רק כספי. זמן קצר לאחר הקנייה, נדהמו מ' לגלות בעיה של ממש בעגלה שכולם מדברים בשבחה: "בעוד שעגלות תינוק אחרות, לפחות אלה שאנחנו מכירים, נסגרות כלפי פנים - העגלה היוקרתית באה עם קיפול הפוך, כאשר המושב והגב מתקפלים כלפי חוץ".

נודה על האמת, בתחילה לא קלטנו את המשמעות עד שקיבלנו הסבר מוחשי. "בעגלות הרגילות, המושב והגב שהם השטחים שבאים במגע עם גוף התינוק, מוגנים ונשמרים נקיים. לעומת זאת בעגלה היוקרתית המושב והגב אינם מוגנים והם מתלכלכים כאשר מניחים את העגלה על הרצפה או בכל מקום אחר. הורים לא שמים לב לזה, והם משכיבים את התינוק על החלק שנגע ברצפה... מי שברשותו עגלה מסוג זה, כדאי שישים לב לעניין".

חליטה אחריות?

• הבעיה עשויה להיות יומיומית עבור כל אחד מאיתנו: הזמנתם שיפוצניק/ חשמלאי/ אינסטלטור? אם יקרה לו משהו, האם תואשמו בנזקים? עו"ד עמיקם חרל"פ מומחה לדיני נזיקין, עושה סדר בסוגיית האחריות החוקית וממליץ כיצד להתגונן מראש •

השיפוצניק מאחר וכאיש מקצוע היה עליו להיזהר יותר. החתמת השיפוצניק מראש על טופס שלא יהיו לו תביעות, יכולה להועיל אך לא לפטור כליל מאחריות במידה ורשלנות מזמין העבודה ברורה. (כשם שהחתמה על טופס הסכמה לניתוח רפואי לא פוטרת בהכרח את הרופא מתביעת רשלנות רפואית).

לגבי וועד בית שמעסיק מנקה או גנן, יש לעשות גם כן את ההבחנה דלעיל בין דיני העבודה לדיני נזיקין. מבחינה נזיקית, עדיף שהעובד יהיה קבלן עצמאי ולא שכיר של ועד הבית, כך שניתן יהיה לטעון שהאחריות היא עליו, אולם כאמור גם שם יש להקפיד על זהירות ולא לבקש מהעובד לבצע פעולות שעלולות לסכן אותו ביודעין.

יש לציין כי לוועד בית יש אפשרות לרכוש ביטוח מיוחד שיכסה גם עובדים כאלו המבצעים עבודות עבורו. במסגרת פוליסת הביטוח שעושים לדירה, ניתן לבקש הרחבה לכיסוי עבור עובדי משק בית. דהיינו, אם העוזרת בית מחליקה בבית ונפצעת תוך כדי עבודתה, יהיה לבעל הבית כיסוי ביטוחי במקרה של תביעה נגדו. ניתן לבקש מחברת הביטוח, מראש, הרחבה לכיסוי ביטוחי עבור אנשי מקצוע נוספים ולשלם פרמיה בהתאם (במידה והיא מסכימה לתת כיסוי) או לוודא עם איש המקצוע שבה לעבוד אצלך, שיש לו עצמו כיסוי ביטוחי למקרים אלו ושהפוליסה תכלול סעיף שבו חברת הביטוח מתחייבת לא לחזור בתביעת שיבוב למזמין העבודה".

אזהרה

כשהשיפוצניק מבקש מקדמה...

אם בשיפוצניקים עסקינן, מ' מבני ברק שיגר אלינו בימים אלה התראה מפני מעשי נוכלות בתחום, אותם חווה על בשרו. על רגל אחת: לעולם אל תשלמו מקדמה על חשבון החומרים!

מ', שביצע שיפוץ בדירתו, היה דווקא זהיר וחתם עם קבלן השיפוצים חוזה מסודר המפרט לפרטי פרטים את מחוייבויות הקבלן אחת אחת, ואף הוסיף סעיף מפורש שנוקב בקנסות בסכומים לא מבוטלים לכל יום של איחור בהשלמת העבודה. אלא שמספר ימים לאחר התחלת העבודה - הגיע הקבלן וביקש כסף לרכישת חומרים. "הוא הגיע עם שני פועלים, הוריד כאן כלי עבודה, שקי מלט וחול, התחיל לשבור את הקיר ובאופן כללי יצר רושם אמין. אחרי כמה ימים, הוא הודיע לי שעליו להזמין חומרים ולכן הוא צריך מקדמה על החשבון. החומרים כמובן אמורים להיות על חשבוננו, והוא התרברב שהוא קונה בשבילי אך ורק את החומרים הכי טובים אבל אין לו כרגע מזומנים".

מ' לא ידע כיצד בדיוק להתייחס אל הבקשה, שהרי בחוזה לא נאמר דבר וחצי דבר על מימון חומרים. אבל אין באמת יוכל הקבלן להתקדם עם העבודה ללא חומרי בנייה? "נתתי לו 6,000 שקל מקדמה לקניית חומרים, לאחר שהחתמתי אותו שהוא קיבל את הכסף. הוא יצא מייד, הפועלים המשיכו לשבור את הקירות ואחרי צהרים הלכו. בערב הקבלן התקשר שמחר הוא עסוק ויגיע רק מחרתיים, אחר כך דחה לעוד יומיים, וכך זה נמשך שבועיים - ואז הפסיק לענות בנייד, הטלפון מנותק ואין דרך להגיע אל האיש. באמת נזהרתי בעריכת החוזה - אבל לא עלה על דעתי שהנוכל יסדר אותי בצורה כזאת. כדי למנוע מאנשים ליפול בפה, אני ממליץ לכם - לא לתת על החשבון אפילו שקל שלא סוכם בחוזה!"

התנסות

שניצל או קציצה לחם?

מלכה, עקרת בית ומורה במקצועה, אינה מרבה בקניית מזון מוכן. באחרונה, עקב אילוצים משפחתיים, החליטה לקנות שניצל מוכן לילדים, חרף מחירו הגבוה יחסית. "תמיד ידעתי שצריך להתייחס בחשדנות לקציצות מוכנות - שמכילות לחם והרבה. לתדהמתי, התברר לי שגם שניצל מוכן עשוי להכיל בעיקר לחם וסויה. על אריזת השניצל המוכן שקניתי, מופיע ברשימת הרכיבים: בשר הודו 20%. כל היתר הם שומן, פירורי לחם וסויה ועוד רכיבים. איך יכול להיות, שמוכרים מוצר שקוראים לו שניצל מבשר עוף - כאשר הוא מכיל אחוז כה זניח של בשר?!?"

שאלתה של מלכה בהחלט במקום, אם כי התופעה מוכרת היטב: הורים רוכשים שניצלים מוכנים מתוך מחשבה שילדיהם זוכים למנה בשרית, ומקבלים פירורי לחם מתובלים בשומן ובחלבון סויה. תחקיר נרחב בנושא פורסם בקו החם בחודש אב תשע"ד, ועסק בעיקר בסוגיית "השניצל האמריקאי" דהיינו שאריות עוף ושומנים שנטחנו היטב, עורבו עם סויה ולחם ועוצבו בצורת שניצל מפתה. למעשה, החידוש הנוכחי הוא שהיצרן מרשה לעצמו, בלי להתבלבל, לציין באופן מפורש על גבי אריזת השניצל, את התכולה הזעומה של הבשר... עם זאת יש לציין שעל המדפים ניתן למצוא גם מוצרי שניצל שמכילים אחוז גבוה פי כמה של בשר, בייחוד כאלה המיוצרים מנתח ממשי של בשר (ולא מבשר טחון בתוספת שומן, לחם וסויה).

נקודה נוספת - כשהיצרן מציין "מרכיבים טבעיים בלבד", אין כאן ערובה לאיכות. פירורי לחם, סויה, מים ושומן - טבעיים למהדרין...

המסקנה - אל תלכו שבי אחר האריזה המעוצבת.

כמו תמיד, רק עיון מקדים ומדוקדק ברכיבי המוצר, יסייע לכם לחסוך את כספכם ולא לרכוש פירורי לחם במהיר שניצל!

תרמית

ביטוח משכנתא בשיטת מצליח

דירה חדשה, מגיעה (לרוב) ביחד עם משכנתא. משכנתא, מגיעה (לרוב) ביחד עם ביטוח חיים ונכס. מסתבר שהאקסיומות הללו עשויות להטעות - ולעלות לכם כסף מיותר. "מאיזור ירושלים, שרכש דירה באמצעות קבוצת רכישה, נתקל בניסיון תרמית הנוגע לביטוחי חיים ונכס במסגרת המשכנתא - והוא מבקש ליידע את הציבור ולחסוך כסף לרוכשי דירות רבים: "מנסיוני בנושא ביטוחי החיים והנכס בקניית דירה, גיליתי שהבנקים וחברות הביטוח עובדים ב"שיטת מצליח" בהצלחה מרובה, היות והציבור לא בקיא בפרטי החוק. על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, "תאגיד בנקאי לא יחייב לווה לבצע ביטוח חיים וביטוח נכס בהלוואות בסכומים עד 30,000 ש"ח או שיתרתן אינה עולה על סכום זה". ובסעיף נוסף מצויין האפשרות לבטל ביטוחים קיימים אלה".

במקרה שלי, מספר י', רכשתי דירה ושילמתי עבורה מבלי לקחת משכנתא, למעט הלוואה לא גדולה שלקחתי והחזרתי. "כעת עם מסירת המפתחות, התקשרו אלי הן מחברת הביטוח והן מהבנק, והודיעו לי כמה פעמים, שאני מחוייב לבצע ביטוח נכס. שאלתי כמה פעמים אם אני באמת מחוייב שהרי אין לי כלל הלוואה כעת. ולמעשה התברר לי שעל פי הוראות בנק ישראל אין חובה כלל לבטח את הנכס במצב זה. כשהזרתי והתקשרתי לחברת הביטוח ניסו להתחמק ובסוף הודו שלא הייתי צריך. וכששאלתי מדוע לחצו עלי לעשות ביטוח - ענו לי שביטוח זה 'סתם טוב שיהיה'."

דבריו של י' אכן מדויקים - סעיף 11 בנוהל הבנקאי 6/04 קובע כי הבנק רשאי לדרוש ביטוח נכס וחיים על חשבון הלווה, בגובה הסכום ההלוואה, אך מחובתו של הבנק ליידע את הלווה על העדר חובה לבטח הלוואה או יתרת הלוואה עד 30 אלף ש"ח.

י' מספר כי התברר לו שישנם רוכשים רבים שנפלו בפח ומשלמים מאות שקלים בחודש כאשר למעשה אינם מחוייבים - בין משום שאין להם הלוואה כלל ובין משום שההלוואה שלקחו פחותה מהסכום המחייב. "אני בטוח שהפרסום יביא תועלת וחסכון גדול לציבור גדול".

